

Silvia Porubánová

výkonná riaditeľka

V Bratislave dňa 13. septembra 2021

Vážená pani/Vážený pán,

obraciam sa na Vás v mene Slovenského národného strediska pre ľudské práva (ďalej len „Stredisko“), národnej inštitúcie na podporu a ochranu ľudských práv zriadenej zákonom č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva, v znení neskorších predpisov v súvislosti s ***návrhom skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona o pomoci tehotným ženám, ktoré upravujú aspekty umelého prerušenia tehotenstva*** (parlamentná tlač č. 665). Tento návrh je prezentovaný ako legislatíva na pomoc tehotným ženám, vo svojich ustanoveniach sa však opakovane snaží o obmedzenie prístupu k bezpečnému umelému prerušeniu tehotenstva, ktorý je prirodzeným obsahom práva na zdravie, ako aj práva na súkromný a rodinný život.

Hlavným poslaním Strediska je sledovať a vyhodnocovať uplatňovanie ľudských práv a základných slobôd, vrátane uplatňovania sexuálnych a reprodukčných práv. Napriek viacerým odporúčaniam a výzvam Strediska sa uplatňovanie sexuálnych a reprodukčných práv opätovne stalo predmetom politickej diskusie a legislatívnej iniciatívy poslancov a poslankýň Národnej rady Slovenskej republiky, ktorej cieľom je obmedziť prístup žien a dievčat k bezpečnému umelému prerušeniu tehotenstva.

Pripravovaná právna úprava má viacero nedostatkov, je nesystematická a výrazným spôsobom zhoršuje uplatniteľnosť ľudských práv a základných slobôd, a to najmä práva matky dieťaťa a otca dieťaťa na súkromie, súkromný a rodinný život, a do ochrany telesnej integrity matky dieťaťa.

Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva sú práva nárokované v mene nenarodeného plodu nerozlučne prepojené s právami tehotnej ženy a je na zväžení štátu, ako upraví tieto kolidujúce práva. Miera úvahy štátu však nie je neobmedzená, musí byť v súlade s povinnosťami štátu a zásah musí byť primeraný a vyvažovať záujmy plodu a tehotnej ženy, napr. rozhodnutie č. 53924/00 vo veci *Vo proti Francúzsku* (body 75 – 80) a rozhodnutie č. 25579/05 vo veci *A, B a C proti Írsku* (body 236 – 238). Túto povinnosť prízvukuje zákonodarcovi aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý vo svojom náleze PL. ÚS 12/01-297 tvrdí, že „hodnota spätá s ochranou nenarodeného života ... nestojí a vzhľadom sa formu svojho ústavného vyjadrenia ani nemôže stáť a priori vyššie ako iné ústavné práva,

princípy a hodnoty súvisiace s problematikou umelého prerušenia tehotenstva, in concreto právo na súkromie v jeho celostnom chápaní.“

Súčasná právna úprava umelého prerušenia tehotenstva dostatočne upravuje stret práva matky na súkromie a práva plodu na ochranu ešte pred narodením. Rovnaký názor zastáva aj Ústavný súd Slovenskej republiky (nález PL. ÚS 12/01-297, časť B, bod 3). **Navrhovatelia právnej úpravy** pri vypracovaní návrhu na vydanie zákona o pomoci tehotným ženám (parlamentná tlač č. 665) **nezohľadnili vyššie uvedené princípy** ustanovené judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Akékoľvek zmeny v oblasti umelého prerušenia tehotenstva musia prihliadať na práva a právom chránené záujmy ženy ako aj na najlepší záujem dieťaťa. **Zmeny by mali byť systematické, reflektovať potreby spoločnosti a byť výsledkom odbornej diskusie a participatívneho procesu.**

V mene Strediska si Vás preto dovoľujem vyzvať, aby ste nepodporili navrhované znenie zákona o pomoci tehotným ženám (parlamentná tlač č. 665). Prijatím navrhovaných zmien by došlo k ďalšej polarizácii spoločnosti bez riešenia skutočných problémov, ktoré trápia tehotné ženy, matky a tých ľudí, ktorí sa rozhodujú o založení rodiny na Slovensku.

S úctou

